

PREPORUKE ZA NOVOIZABRANE PREDSTAVNIKE SRBA U INSTITUCIJAMA KOSOVA

Sledeće preporuke su uzrađene od strane nekoliko srpskih učesnika na okruglom stolu koji je juna 2017. godine organizovao Savet za inkluzivno upravljanje (CIG), uz podršku Saveznog ministarstva spoljnih poslova Švajcarske.

Učesnici su preporučili da bi politički predstavnici Srba trebali da sprovedu **održivu i realističnu politiku** na svim nivoima vlasti kako bi ostvarili interes njihove zajednice.

I. Uloga predstavnika Srba u procesu formiranja i učešću u Vladi

1. Definisane strateških ciljeva za ulazak i učešće u vladajućoj koaliciji.
2. Konsultacije i informisanje srpske zajednice u vezi sa pregovorima oko formiranja Vlade.
3. Bavljenje svim temama od javnog značaja.
4. Izgradnja boljih odnosa sa većinskom i drugim zajednicama sa ciljem unapređenja međuetničkog suživota na Kosovu.
5. Uspostavljanje boljih odnosa sa međunarodnom zajednicom.
6. Uspostavljanje stalnog dijaloga sa civilnim društvom.
7. Prioriteti predstavnika Srba u predstojećem četvorogodišnjem mandatu vlade:
 - a. Formiranje Zajednice/Asocijacije većinski srpskih opština (Zajednica/Asocijacija).
 - b. Puna implementacija svih sporazuma postignutih u Briselu.
 - c. Zaštita prava nevećinskih zajednica.
 - d. Ekonomski razvoj većinski srpskih sredina.
 - e. Rešavanje otvorenih pitanja imovine pripadnika srpske zajednice.
 - f. Povratak izbeglica i interno raseljenih lica.
8. Prioriteti predstavnika Srba u prvih godinu dana vlade.
 - a. Sloboda kretanja sa fokusom na rešavanje pitanja ličnih dokumenata (lične karte, vozačke dozvole, registracija vozila) kosovskih Srba izdatih od strane Srbije, a koji nisu priznati od strane institucija Kosova.
 - b. Usvajanje i sprovođenje Strategije za zaštitu i promovisanje jezičkih prava u periodu 2016-2021.
 - c. Puno sprovođenje kvota za zapošljavanje predstavnika nevećinskih zajednica.
 - d. Učešće lokalne samouprave u procesu privatizacije u većinski srpskim opštinama.
 - e. Efikasno funkcionisanje Razvojnog fonda za sever Kosova.

II. Izbor predstavnika srpske zajednice na svim nivoima vlasti

1. Za predstavnike birati osobe sa političkim i profesionalnim iskustvom, autoritetom, ugledom i kredibilitetom.
2. Promovisati princip rodne ravnopravnosti i ravnomerne zastupljenosti područja.
3. Podržati zapošljavanje profesionalaca na pozicijama koje nisu političke.

4. Na lokalnu, kao i na centralnom nivou vlasti, angažovati eksperte kao podršku u radu srpskim predstavnicima.

III. Formiranje Zajednice/Asocijacije i nastavak dijaloga u Briselu

1. Uspostavljanje Zajednice/Asocijacije.
 - a. Definisati nadležnosti i izvore finansiranja Zajednice/Asocijacije.
 - b. Osnažiti kapacitet Upravljačkog tima zaduženog za izradu statuta Zajednice/Asocijacije.
 - c. Uspostaviti redovne zajedničke mesečne sastanke Upravljačkog tima i svih izabраниh srpskih predstavnika u svim institucijama kako bi se koordinisale aktivnosti na uspostavljanju Zajednice/Asocijacije.
 - d. Organizovati aktivnosti u institucijama koje će pomoći utvrđivanju ovlašćenja za Zajednicu/Asocijaciju i formulisanje nacrtu Statuta.
 - e. Uspostaviti saradnju sa političkim predstavnicima kosovskih Albanaca u ostvarivanju punog kapaciteta Zajednice/Asocijacije.
 - f. Nastavak saradnje sa institucijama Srbije u procesu formiranja Zajednice/Asocijacije.
2. Nastavak dijaloga u Briselu.
 - a. Srpski predstavnici treba da se angažuju prilikom definisanja tema za dijalog u Briselu, kao i da aktivno promovišu proces pomirenja i suživota.
 - b. Prioritetno rešavanje problema u obrazovanju i zdravstvu (priznavanje diploma Univerziteta u Mitrovici, pitanje snabdevanja udžbenicima za osnovne i srednje škole na srpskom jeziku, snabdevanje medikamentima i medicinskom opremom).
 - c. Promovisanje potpune slobode kretanja (puno priznavanje registarskih tablica i ličnih dokumenata).
 - d. Rešavanje pitanja imovine i sporne privatizacije.

IV. Ljudska prava

1. Zaštita i povratak uzurpirane privatne imovine Srba.
 - a. Uspostavljanje radnih grupa koje bi ispitale i rešile sporne slučajeve.
 - b. Kad god je neophodno, promena zakona i podzakonskih akata koji bi ubrzali proces povratka imovine vlasnicima.
2. Osiguravanje prava na rad i povratka na radna mesta i zapošljavanje u javnim preduzećima.
 - a. Zalaganje za sprovođenje Zakona o javnim službama, koji garantuje kvotu za zapošljavanje u okviru od 10 procenata za pripadnike nevećinskih zajednica.
 - b. Revizija nadoknada za zaposlene po osnovu sprovedenih privatizacija u periodu ograničene slobode kretanja interno raseljenih lica i nemogućnosti pristupa Agenciji za privatizaciju i pravosudnim organima.
3. Insistiranje na doslednoj primeni Zakona o jezicima, kroz usvajanje i sprovođenje Strategije za zaštitu i promovisanje jezičkih prava u periodu 2016-2021.
4. Pravo na povratak.
 - a. Zagovaranje obezbeđivanja svih neophodnih uslova kod relevantnih institucija za održiv povratak raseljenih i njihovu integraciju.
 - b. Uspostavljanje pune saradnje između kosovskog Ministarstva za zajednice i povratak i Komesarijata za izbeglice i migracije Srbije, kao i unapređenje kapaciteta međuministarske grupe za povratak.

5. Zaštita statusa i imovine SPC i kulturno-istorijske baštine.
 - a. Insistiranje na sprovođenju Zakona o istorijskom centru Prizrena, Zakona o selu Velika Hoča, Zakona o verskim slobodama, kao i Zakona o zaštićenim zonama.
 - b. Nastavak obnove verskih objekata SPC, kao i kulturno -istorijskih spomenika.
6. Obezbeđivanje potpunog pristupa pravosudnim organima i javnim insitucijama.
7. Omogućavanje boljeg pristupa obrazovanju i zdravstvu za Srbe koji žive van većinski srpskih opština.
8. Unapređenje bezbednosti za Srbe koji žive van većinski srpskih opština.

V. **Ekonomski razvoj**

1. Aktivno učešće u kreiranju investicione klime na Kosovu.
 - a. Doprinos borbi protiv kriminala i korupcije.
 - b. Podržati učešće lokalnih samouprava u procesu privatizacije i učešće srpskih predstavnika u parlamentu na pokretanju rasprava koje bi razmatrale tok ovog procesa do sada.
 - c. Kreiranje i osnaživanje poslovne infrastrukture radi podizanja nivoa konkurentnosti.
 - d. Predlaganje zakonodavnih rešenja kojima bi se smanjili nameti i administrativna opterećenja sa ciljem promocije konkurencije i efektivne primene CEFTA sporazuma.
 - e. Nuđenje preporuka praktične politike sa ciljem uklanjanja trgovinskih barijera kako bi se demontirali postojeći monopoli koji imaju ekskluzivna prava na uvoz određenih roba.
2. Olakšati registraciju srpskih privrednih subjekata na Kosovu.
3. Kreirati fiskalne mera za oživljavanje privrede i preduzetništva u većinski srpskim sredinama.
 - a. Obezbeđivanje poreskih i fiskalnih olakšica.
 - b. Osiguravanje efikasne i ekfektivne distribucije sredstava Razvojnog fonda za sever Kosova.
 - c. Borbu za izdvajanje više sredstava iz centralnog budžeta za ekonomski razvoj većinski srpskih sredina.